

Het werk van de Chinees-Canadese kunstenaar Matthew Wong is van een adembenemende schoonheid. De link met Van Gogh is in veel opzichten duidelijk.

Wong, die in 2019 overleed, schilderde in korte tijd een indrukwekkend oeuvre bij elkaar.

Overal is dat pad. Het kronkelt tussen laag groeiend struikgewas. Slingert tussen zilverwitte berkenbomen. Doorkruist een kale vlakke. Het leidt naar een eenzame berg in de verte. Naar een huisje op de horizon, waar een enkel lichtje brandt. Of het verdwijnt in een duister bos. En bijna altijd is er dat ene, eenzame figuurtje dat de weg aflegt. Nietig. Het hoofd een beetje hangend, het lichaam voorovergebogen alsof het de last van de wereld op de schouders draagt.

Het is niet moeilijk om eenzaamheid en droefheid te herkennen in de landschappen van de Canadees-Chinese kunstenaar Matthew Wong. Maar wat vooral opvalt in zijn overzichtstentoonstelling in het Van Gogh Museum, is het enorme talent van de in 2019 op 35-jarige leeftijd overleden schilder. Wong is in Nederland nog niet zo bekend. Maar sinds zijn eerste solo galerietentoonstelling in New York in 2018, verkopen zijn schilderijen voor torenhoge bedragen op de internationale kunstmarkt. Wie het overzicht in het Van Gogh ziet, snapt waarom. Deze schilderijen, gouaches en tekeningen op rijstpapier zijn van een adembenemende schoonheid.

Het Van Gogh Museum richt zich vooral op de 19de eeuw, maar pakt af en toe uit met een tentoonstelling van een hedendaagse kunstenaar wiens werk raakvlakken met Van Gogh vertoont. Bij Wong is dat zeker het geval.

Niet alleen was hij een groot bewonderaar van Van Gogh, hun levens vertoonden ook griezelige gelijkenissen. Hun schilderijen delen vooral dezelfde koortsachtige, expressieve kracht.

Wong begon, net als Van Gogh, op 27-jarige leeftijd met tekenen en schilderen. Net als Van Gogh schilderde hij, bezeten haast, in korte tijd een indrukwekkend oeuvre bij elkaar. Tussen 2011 en zijn zelfgekozen dood in 2019 schilderde en tekende hij 1.300 werken, hij maakte soms wel vijf schilderijen per dag.

Fanatiek bestudeerde hij schilders die hij bewonderde, zoals Yayoi Kusama, David Hockney, Henri Matisse, de Chinese schilder Shitao en natuurlijk Vincent van Gogh. Kusama herken je in de hypnotiserende stippenpatronen waarmee Wong sterrenhemels, bossen en velden laat schitteren. Shitao in de eenzame figuurtjes die zijn landschappen bevolken: alleen in het bos, of in een bootje dat op de golven dobbert. En Van Gogh in de pasteuze verflodders en de felle kleuren die hij als streepjes of vlekjes naast elkaar zette, bijvoorbeeld om een zomerzon te laten zinderen.

Waar Van Gogh altijd schilderde wat hij zag, met z'n schildersezels in het veld, ontsproten Wongs beelden aan zijn fantasie. Bij beide zijn het een soort zelfportretten: Van Gogh vond in de wereld om hem heen symbolen die zijn ideeën en gevoelens weerspiegelden, Wong verwerkte herinneringen, dromen en emoties in imaginair landschappen. Zijn schilderijen hebben iets sprookjesachtigs en grenzen hier en daar aan kitsch. De symboliek ligt er vrij dik bovenop. Dat eenza-

me figuurtje op dat kronkelende pad, dat is natuurlijk de schilder die zijn weg in het leven probeert te vinden.

Toch zijn deze schilderijen uiteindelijk geen kitsch, daarvoor schilderde Wong te virtuoos. Zijn verf jubelt, zindert en knettert. Is soms zo lobbige en glimmend als merengue, lijkt dan weer voor je ogen te verdampen.

Soms speelt hij met contrasten, zoals in het sublieme *Realm of Appearances* (2018), waar een smeulend, tropisch landschap uitmondt in een ijle, ijsblauwe lucht. Soms verkent hij juist de diepte van een kleur, zoals in het donkere, diepblauwe *Path to the Sea* (2019). Dat schilderij hangt als enige op de derde verdieping van het museum, in een halfdonkere ruimte. In stilte kun je hier alleen zijn met dit kunstwerk. Je kunt de wind bijna voelen, het ruisen en kraken van het nachtelijke bos horen. Even sta je samen met de kunstenaar op dat pad.

Sarah van Binsbergen

**Matthew Wong
| Vincent van
Gogh: Painting
as a Last Resort**

Beeldende kunst

Van Gogh Museum,
Amsterdam.
T/m 1/9.

OPGELEID AAN DE FACEBOOKACADEMIE

Matthew Wong leerde het vak mede dankzij contact met andere kunstenaars op sociale media.

Matthew Wong mag dan wel sterk geïnspireerd zijn door de geschiedenis van de schilderkunst, hij leerde het schilderen op

een eigentijdse manier. Niet op de kunstacademie, maar voornamelijk via sociale media. Op Facebook en Instagram legde hij contact met kunstenaars die hij bewonderde. Hij bestudeerde hun schilderijen en leerde van hun feedback op zijn eigen werk.

De manier waarop Wong sociale media inzette was uniek. Wel gebruiken veel hedendaagse kunstenaars sociale media, vooral Instagram, om hun werk te delen. Zo komen ze in contact met kunstverzamelaars en galeries. Het jaarlijkse Art Basel-rapport over de kunst-

markt meldde in 2020 dat grofweg eenderde van de kunstverzamelaars kunst kocht via Instagram. In een enquête onder galeriehouders van kunstplatform Artsy uit 2023 zei 44 procent van de respondenten dat ze nieuwe kunstenaars vooral via Instagram vinden.

Links: Matthew Wong:
The Realm of Appearances (2018),

rechts:
Path to the Sea (2019)

Foto Matthew Wong
Foundation, Pictoright
Amsterdam 2023